

en gammel, i Menneskealdrer hvilende Afgift. Og skal det ses som en kommunal Lettelse, vilde det ogsaa derved blive urimeligt at anvende den her, idet det er en Afgift, der falder ganske forskelligt paa de forskellige Købstadkommuner, ganske uafhængig af alle andre Forhold end det ene, hvad Formue Byens Kirke mulig ejer fra gammel Tid. Og endelig maatte en saadan Fastsættelse af et Maksimum dog i alle Tilfælde ske ved en Hensyntagen til de faktiske Forhold, der muliggjorde for den paagældende Institution at klare sig med det Beløb, der fremtidig ikke maa overskrides uden ved en særlig Byraadsbeslutning, og hvor Byraadets Nægtelse er inappellabel. Af alt dette er her intet Spor, og jeg tilstaar derfor, at det er mig ganske gaadefuldt, hvorledes man er kommet til en saadan Bestemmelse.

Om den Betydning, Lovforslaget, saaledes som det i forrige Samling forelaa vedtaget i Folketinget og i denne Samling er fremsat i dette Ting, vilde have for de enkelte Kirker, er der givet nogle Eksempler i Betænkningen. Jeg skal ikke gaa nærmere ind herpaa, kun henvise til disse hos Ministeriet indhentede Oplysninger, de er meget talende og viser, at for en Mængde Kirker er det Maksimum, som var opstillet i Lovforslaget, ganske utilstrækkeligt, kun en ringe Part af den Indtægt, som Kirkerne hidtil har maattet have og har maattet opkræve ved Paaligning paa Menigheden. For flere af Kirkerne er det saaledes, at den Indtægt, de vilde kunne faa, vilde andrage mindre end blot Renter og Afdrag af deres faste Gæld, naar de ogsaa hertil anvendte hele deres egen Indtægt. Og Lovforslaget har jo slet ingen Anvisning til, hvad der skal ske, hvis Byraadet benytter sig af den Myndighed, man her giver det, og nægter at gaa ud over den fastsatte Ligningsgrænse, ingen Anvisning paa, hvorledes Kirken da skal kunne betale sine Renter og Afdrag, lønne sine Funktionærer, oplyses og vedligeholdes o. s. v. Nu siger Danske Lov, at hvad en af disse selvejende Kirkers Udgifter overstiger dens Indtægter, tilvebringes ved Ligning paa Sognemenigheden. Det er ingen kommunal Udgift, Kommunen har kun det ene at gøre, at forestaa Ligningen og hente Beløbet hos Sognemenighedens Medlemmer. Men en enkelt Linie i dette Lovforslag forandrer denne ældgamle Ordning til, at en Del af, hvad Kirkens Udgifter overstiger dens Indtægter — for mange Kirker en meget ringe

Del, for andre maaske Halvdelen, for atter andre noget mere —, paalignes Menigheden, om Resten kan blive det, afhænger af Byraadet og kun af dette, afhænger alene af Byraadets Afstemning. Dette er et gaadefuldt Udslag af ny, frisindet, kirkelig Lovgivning.

Nu kan det jo siges, at de forskellige Byraad vel nok fremtidig bevilger det fornødne, saa Kirken faar det samme Bidrag som hidtil. Det kan siges, og det kan jo ventes, men her er Tale om en lang Fremtid, som ingen kan vide noget om, og Tale om en inappellabel Afhængighed Aar for Aar af en Byraadsbeslutning. Og nu er det jo dog heller ikke Meningen med en ny Lovbestemmelse, at man skal trøste sig med at sige: Ja, blev den fulgt, og blev den benyttet, saa opstod et overordentlig uheldigt og fuldstændigt galt Forhold, men vi stoler paa, at Byraadene lader det blive ved det gamle, tager Sagerne, som om den nye Lov ikke eksisterede. Jeg er derfor Ministeren taknemmelig for, at han under Forhandlingerne med Udvalget har været villig til paa dette Punkt at ville fragaa Arv og Gæld efter det af ham overtagne Lovforslag.

Som det vil ses, stiller Udvalgets 14 Medlemmer Forslag om, at hvad Kirken skal bruge til Renter og Afdrag, og hvad den skal bruge til at opfylde Kirkesynets Fordringer, skal den under alle Betingelser have som hidtil. Dernæst skal den under en Bestyrelses fireaarige Funktions-tid til alle sine løbende Udgifter, Lønninger, Rengøring, Belysning o. s. v., have Gennemsnittet af, hvad den forrige Bestyrelse har brugt i sine 4 Aar, dog saaledes, at dette Beløb efterhaanden kan stige med en Femtedel. Der maa jo gives Plads for stigende Lønkrav, Udgiftsforøgelser ved Byens stigende Befolkning o. s. v.

Saa langt er Kirken altsaa som hidtil sikret Mulighed for sin Vedligeholdelse og for Afholdelse af sine af Lovgivningen følgende Forpligtelser. Ud over dette bliver den derimod for Fremtiden undergivet Byraadets Bevilling.

Dette er altsaa et Kompromis, der opstiller Grænser, som Kirken hidtil ikke har kendt, men det forhindrer de Katastrofer, der kunde fremstaa af Lovforslagets Bestemmelser. Kirkebygningen stilles ikke værgeløs og fuldstændig afhængig overfor Stemninger i et Byraad, saaledes som Lovforslaget gør det.

Personlig ser jeg ikke megen Grund til, at der skal opstilles Grænser og Indskrænkninger som en Følge af, at Kirkens